

Три міхи хитрощів

Іван Франко

Було це восени. Біжить Лисичка польовою дорогою та й зустрічає їжака.

— Добрий день, їжаче-небораче! — крикнула Лисичка.

— Здорова була, Лисичко-сестричко! — відповів їжак.

— Знаєш що, їжаче, ходім зі мною!

— А куди ж ти зібралася?

— Та йду отуди до саду їсти винограду.

— А не кислий він, Лисичко?

— Та де там кислий! Розповідала Сорока-білобока, що чула від Куниці, молодій дівиці, що та бачила, як господар куштував і хвалив, що солодкий, пора збирати. Ходімо наїмося, ще й дітям по грону принесемо.

— Ні, Лисичко,— каже їжак,— не піду з тобою, боюся. Той господар хитрий, силець понаставляв, ще зловлюся.

— Не бійся, їжаче-небораче! — сміючись каже Лисичка.— У мене є три міхи хитрощів, то вже я не я буду, коли тебе з сильця не визволю.

— Ну, коли так, то нехай буде й так!

Пішли удвох, влізли до саду, наїлися винограду і вже хотіли назад вертати, аж тут смик! Лисичка ступила необережно та й зловилася в сильце. Смикнула раз, смикнула другий раз — куди тобі! Не пускає сильце, держить за ногу.

— Ой, їжаку-братику, — кричить Лисичка,— рятуй!

— Як же я тебе, Лисичко, порятую? — мовив їжак.— Добувай свої три міхи хитрощів і рятуй себе сама.

— Та де там мої міхи! — лементує Лисичка, а сама аж тремтить зі страху.— Бачиш, скакала через річку, і всі три міхи урвалися і впали у воду. Їжаку-братику, подумай ти, може, у тебе якась хитрість знайдеться?

— У мене є одна, — відповів їжак,— та не знаю, чи буде тобі до смаку. Лягай на тім місці, де зловилася, і лежи... Господар побачить тебе і подумає, що ти вже загинула, та й викине за пліт.

Послухала Лисиця їжачкової ради, притаїлася, лежить, немов давно загинула. Прийшов господар, побачив її та аж носа затулив.

— От шкода! — промовив він.— Не був кілька день коло сильця, а тут, бач, яка гарна лисиця зловилася та вже й гнити почала. Що тепер з неї за пожиток? Викинути за пліт, та й кінець.

І він відчепив Лисицю з сильця, взяв обережно за хвіст та й шпурнув за пліт у кропиву. А Лисиці тільки того й треба було. Як дасть ногам ходу, як чкурне, лиш у бур'янах зашелестіло.

Минуло два дні, чотири дні, біжить знов Лисичка польовою дорогою і зустрічає їжака.

- Добрий день, їжаче-небораче!
- Здорова була, Лисичко-сестричко,— відповідає їжак.
- Ходім зі мною до саду їсти винограду.
- А не страшно, Лисичко, після позавчорашнього?
- Е, що там! У мене є три міхи хитрощів, якось виплутаюся.

Пішли удвох, влізли до саду, наїлися винограду і вже хотіли назад вертати, аж тут смик! їжак-неборак якось недодивився та й спіймався в сильце.

— Ой Лисичко-сестричко! — закричав бідолаха. — Спіймало мене сильце і не пускає. Ану добувай свої три міхи хитрощів і визволяй мене із зашморга.

— Ой небоже,— мовила Лисичка,— пропали мої хитрощі всі до одної. Скакала через річку, і всі три міхи вирвалися і булькнули У воду.

— Га, то вже, видно, така моя доля, що тут мені вмирати. Прощавай, Лисичко-сестричко! Пробач мені за все, чим я тебе обидив та образив!

— Прощаю тобі, їжаче,— мовила Лисичка, витираючи сльози з очей,— прощаю тобі од всього серця.

— А йди, Лисичко-сестричко, обіймемося ще раз на прощання!

Лисиця обняла їжака, хоч і як їй було не до смаку.

Та що, неборак на смерть лагодиться, то як же йому не вволити останню волю?

— Поцілуй мене, Лисичко-сестричко,— просив їжак.— Адже ми вік звікували, як брат з сестрою.

Нахилилася Лисичка до їжака, щоб його поцілувати, та ледве доторкнулася своїм язиком до його зубів, а їжак тільки клац! Ухопив її зубами за язик та й держить. Що вже Лисиця крутилася, вертілася, що вже скавучала й плакала, їжак держав зубами за язик, поки не прийшов господар. Побачивши, що їжак спіймався в сильце і держить Лисицю за язик, він розсміявся, впіймав Лисицю, а їжака відпустив на волю.